

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/36/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7712211269
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7712211269.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti E.: 1. J. nar. XX.XX.XXXX 2. C. nar. XX.XX.XXXX 3. E. nar. XX.X.XXXX zastúpených v konaní kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce detí rodičov: J. E. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v E. na ul. H. U. č. XX a R. E. nar. XX.XX.XXXX bývajúceho v E. na ul. H. U.. XX o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, o odvolaní kolízneho opatrovníka proti rozsudku Okresného súdu Michalovce z 12.10.2012 č.k. 2P 209/2012-14 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej zveril mal. J., mal. C. a mal. E. do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude oprávnená maloletých zastupovať a spravovať ich majetok. Otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletých detí 30 % zo sumy životného minima na jedno neplnoleté nezaopatrované dieťa matke vždy do 25. dňa v mesiaci vopred od právoplatnosti rozsudku. Styk otca s maloletými deťmi upravil neobmedzene.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie kolízny opatrovník s návrhom, aby odvolací súd rozhodnutie prvostupňového súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Poukázal na to, že aj z písomnej správy o šetrení pomerov 1.10.2012 bolo zistené účelové konanie matky, ak podala návrh na úpravu rodičovských práv a povinností, ktorým je podľa ich názoru snaha matky získať vyšší príjem pre rodinu v podobe dávky v hmotnej núdzi, ktorú skutočnosť súd pri rozhodovaní nevzal do úvahy. Navrhujú vykonať dokazovanie ohľadne príjmu otca, pretože otec bol 16.7.2012 vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie a stal sa samostatne zárobkovo činnou osobou.

Matka vo vyjadrení uvádza, že s otcom detí nevedú spoločnú domácnosť, otec na deti platí iba sporadicky a kontaktuje sa iba s maloletými deťmi.

Otec sa k odvolaniu kolízneho opatrovníka nevyjadril.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa aj s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 2 písm.a/ O.s.p. a dospel k záveru, že nie sú podmienky ani na jeho potvrdenie, ani na jeho zmenu, preto ho podľa § 221 ods. 1 písm.f/, h/ O.s.p. zrušil a podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Podľa § 221 ods. 1 písm.f/ O.s.p. súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa § 221 ods. 1 písm.h/ O.s.p. súd rozhodnutie zruší, len ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Podľa § 221 ods. 2 O.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

Podľa § 120 ods. 2 O.s.p. vo veciach, v ktorých konanie možno začať aj bez návrhu, ako aj v konaniach o povolenie uzavrieť manželstvo, o určenie a zapretie rodičovstva, o osvojiteľnosti, o osvojenie, vo veciach obchodného registra a v konaniach o niektorých otázkach obchodných spoločností a družstiev (§ 200e) súd je povinný vykonať ďalšie dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu, hoci ich účastníci nenavrhli. Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia, ak nejde o veci uvedené v odseku 2, súd si môže osvojiť skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení účastníkov.

Z citovaného ust. § 120 ods. 2 O.s.p. nepochybne vyplýva, že v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu je súd povinný dbať na to, aby skutkový stav zistil čo najúplnejšie. Rozhoduje, ktoré z navrhovaných dôkazov treba vykonať a vykoná aj iné dôkazy, než sú navrhované. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku a konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že súd prvého stupňa sa neriadil dôsledne ust. § 120 ods. 2 O.s.p., ktoré platí pre konania, ktoré môže súd začať aj bez návrhu, ktorým je nesporne aj konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, kedy súd má povinnosť zisťovať skutkový stav veci aj bez návrhu účastníkov konania a napriek tomu konajúci súd vykonaným dokazovaním dôsledne nezistil všetky okolnosti významné pre rozhodnutie o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností. Predovšetkým pochybil, ak neskúmal účelovosť takto podaného návrhu, ktorým podľa stanoviska kolízneho opatrovníka je snaha matky získať vyšší príjem pre rodinu v podobne dávky v hmotnej núdzi, na ktorú skutočnosť poukazoval kolízny opatrovník už v priebehu prvostupňového konania, keď podal písomnú správu o šetrení pomerov, v ktorej poukázal na to, že matka počas šetrenia pomerov uviedla, že jej manžel sa podieľa na uhrádzaní výdavkov za domácnosť, nakoľko pracuje v zahraničí, čiže je odcestovaný za prácou a domov prichádza jedenkrát týždenne. Otec detí od júla 2012 sa zamestnal, preto sa zlepšila finančná situácia rodiny tým, že do rodiny pribudla mzda otca detí a bola pozastavená dávka v hmotnej núdzi. Z uvedeného dôvodu takýto návrh je nedôvodný, nakoľko počas neprítomnosti otca, kedy je miesto jeho výkonu práce mimo bydliska, sa považuje za normálny a prirodzený stav, kedy otec finančne zabezpečuje rodinu. Matka počas prvostupňového pojednávania 12.10.2012 v účastníckej výpovedi uviedla, že jej manžel sa podieľa na uhrádzaní výdavkov na domácnosťou sumou 50 €. Predovšetkým pochybil konajúci súd, ak neskúmal schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca, konkrétne nezistil jeho príjem, ktorý dosahuje, nakoľko otec bol dňa 16.7.2012 vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie a kolízny opatrovník mal vedomosť o tom, že sa stal samostatne zárobkovo činnou osobou, pričom aj matka v účastníckej výpovedi uvádzala, že otec pracuje mimo bydliska, je odcestovaný za prácou a domov prichádza jedenkrát týždenne, ktoré ak sa ukážu byť pravdivé, podstatným spôsobom ovplyvňujú jeho schopnosti a možnosti prispievať na výživu maloletých detí. Konajúci súd nepreveril tvrdenie kolízneho opatrovníka o účelovosti podaného návrhu a otec ohľadne svojich schopností a možností plniť si vyživovaciu povinnosť nepredložil žiadne listinné dôkazy. Vykonaným dokazovaním riadne nezistil jeho potencionálne zárobkové schopnosti a možnosti ani osobné a majetkové pomery.

Pretože súd prvého stupňa vydal rozhodnutie na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, odňal tým účastníkom v tomto konaní možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom a takým spôsobom odňal účastníkom konania ich procesné práva. Vady zakladajúce zmaťnosť konania aj súdneho rozhodnutia zavinené súdom, jeho procesným postupom v rozpore so zákonom, spravidla vždy účastníkovi konania odnímajú možnosť konať pred súdom, pretože mu bránia v realizácii procesných práv priznaných Občianskym súdnym poriadkom na uplatnenie alebo bránenie práva proti druhej strane v spore. Pretože súd prvého stupňa vydal rozhodnutie vo veci samej na základe nedostatočne vykonaného dokazovania, čím odňal účastníkom možnosť konať pred súdom, musel odvolací súd napadnutý rozsudok zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm.f/, h/ O.s.p. a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie v súlade s ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia.

Po vrátení veci bude úlohou súdu prvého stupňa doplniť dokazovanie v naznačenom smere, teda náležite zistiť skutkový stav ohľadne tvrdenia kolízneho opatrovníka o účelovosti matkou podaného návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, dôsledne zistiť možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca, vrátane potencionálnych v súlade s ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Bude

potrebné vykonať všetky relevantné dôkazy na objasnenie skutočností nevyhnutných pre rozhodnutie o návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, prípadne vykonať dokazovanie aj v širšom rozsahu, ak sa ukáže byť potrebným pre zákonné rozhodnutie. Všetky významné dôkazy vyhodnotiť podľa § 132 O.s.p. a takto zistený skutkový stav posúdiť podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine a rozhodnutie odôvodniť vo všetkých jeho výrokoch podľa § 157 ods. 2 O.s.p. tak, aby bolo spätne preskúmateľné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.